

HINDAMISOTSUS

Tallinn

07.08.2015 nr 52

Haiglate dokumentide
arhiiviväärtuse väljaselgitamine

I ÜLDOSA

1.1 HINDAMISE ALUS

Hindamise alus on arhiiviseaduse § 7 lõige 2 (RT I, 21.03.2011, 1), mille kohaselt Rahvusarhiiv selgitab avalikku ülesannet täitva asutuse või isiku dokumente hinnates välja arhivaalid.

1.2 HINDAMISE EESMÄRK JA ULATUS

Rahvusarhiivi 30.12.2011 hindamisotsusega nr 548 on määratletud arhiivimoodustajana, ehk asutusena, kelle tegevuse käigus võib tekkida arhivaale, riigi osalusel asutatud sihtasutused Tartu Ülikooli Kliinikum, Põhja-Eesti Regionaalhaigla, Viljandi Haigla, Hiiumaa Haigla ja Jõgeva Haigla. Rahvusarhiivi kogumistraditsioonide järjepidevuse hoidmiseks on määratletud arhiivimoodustajana kohaliku omavalitsuse asutatud sihtasutused Pärnu Haigla ja Kuressaare Haigla.

Hindamise eesmärk on Sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum, Sihtasutuse Põhja-Eesti Regionaalhaigla, Sihtasutuse Viljandi Haigla, Sihtasutuse Hiiumaa Haigla, Sihtasutuse Jõgeva Haigla, Sihtasutuse Pärnu Haigla ja Kuressaare Haigla Sihtasutuse (edaspidi haiglad) poolt loodud ja saadud ning edaspidi loodavate ja saadavate dokumentide arhiiviväärtuse väljaselgitamine sihtasutuse asutamisest alates.

Tervishoiuteenuse osutamise käigus alates 01.01.2003 loodud isikupõhiseid meditsiinidokumente käesolevas hindamisotsuses ei käsitleta ja nende arhiiviväärtus selgitatakse välja eraldi hindamisotsuse raames¹.

Eelnevalt on hinnatud (vt <http://www.ra.ee/et/hindamisotsused/>):

- 02.03.2005 hindamisotsus nr 131 "Isikupõhistest meditsiinidokumentidest statistiliselt esindusliku väljavõtu tegemine ning eraldatavale valimile arhiiviväärtuse andmine";
- 01.12.2005 hindamisotsus nr 674 „Majanduslike huvide deklaratsioonide hindamine“;
- 05.12.2007 hindamisotsus nr 685 "Sotsiaalministeeriumi tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandevalase statistika hindamine arhiiviväärtuse määramiseks";
- 02.02.2010 hindamisotsus nr 53 „Finantsplaneerimise ja raamatupidamise arvestuse

¹ Eraldi hindamisotsuse raames kuuluvad hindamisele sotsiaalministri 18.09.2008 määrusega nr 56 „Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise ning nende dokumentide säilitamise tingimused ja kord“ § 4 esitatud tervishoiuteenuse osutamist tõendavad dokumendid.

- ning varade haldamise ja hoolduse käigus tekkiva teabe hindamine arhiiviväärtuse väljaselgitamiseks“;
- 23.12.2010 hindamisotsus nr 538 „Infoallikate ja infotehnoloogia haldamise käigus loodava teabe hindamine arhiiviväärtuse väljaselgitamiseks“;
  - 05.05.2011 hindamisotsus nr 251 "Töö- ja teenistussuhete ning tervishoiu ja tööohutuse korraldamise käigus tekkiva teabe hindamine arhiiviväärtuse väljaselgitamiseks";
  - 28.10.2013 hindamisotsus nr 85 "Välisabi saamise ja kasutamise seotud dokumentide arhiiviväärtuse väljaselgitamine";
  - 10.01.2014 hindamisotsus nr 2 "Personalitöö käigus sisseseatud isikutoimikute hindamine".

II HINDAMISE LÄBIVIIMINE

2.1 HINDAMISE ALUSDOKUMENDID

Hindamisel lähtuti arhiiviseadusest, arhiivieskirjast, Rahvusarhiivi hindamispoliitika ja -strateegiaga sätestatud hindamiskriteeriumitest (kinnitatud riigiarhivaari 15. veebruari 2010 käskkirjaga nr 10) ja haiglate dokumentide loeteludest.

2.2 ARHIIVIMOODUSTAJATE ÜLEVAADE JA DOKUMENTIDE TEKKEKONTEKST

Eesti tervishoiusüsteem on reguleeritud tervishoiuteenuse korraldamise seadusega (edaspidi TTKS)², mis sätestab tervishoiuteenuste osutamise korralduse ja nõuded ning tervishoiu juhtimise, rahastamise ja järelevalve korra. Nimetatud seaduse alusel on **haigla** ambulatoorsete ja statsionaarsete tervishoiuteenuste osutamiseks moodustatud majandusüksus, mida võib pidada sellekohase tegevusloaga aktsiaselts või sihtasutus. Aktsiaselts kui äriühing kantakse äriregistrisse ja sihtasutus mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse. Tegevusload tervishoiuteenuse osutamiseks annab välja Terviseamet ja need registreeritakse tervishoiuteenuse osutamise tegevuslubade riiklikus registris³.

Haiglat pidaval aktsiaseltsil ja sihtasutusel ei või olla teist **tegevusala** peale eriarstiabi, kiirabi, iseseisvalt osutatavate õendusabi teenuste ja sotsiaalteenuste osutamise, tervishoiualase õppe- ja teadustöö, haiglaapteegi pidamise, täisvere ja verekomponentide tootmise ning rakkude, kudede ja elundite hankimise ja käitlemise.⁴

Pakutavate tervishoiuteenuste alusel eristatakse seitset liiki haiglaid: piirkondlik haigla, keskhaigla, üldhaigla, kohalik haigla, erihaigla, taastusravihaigla ja õendushaigla⁵ (kuni 2014. aastani hooldushaigla).

Haiglate peamiseks **eesmärkideks** on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu kõrgetasemelise arstiabi osutamine, olla tervishoiutöötajate kvalifikatsiooni omandamisele eelneva ja järgneva koolituse õppebaasiks⁶ ning tegelemine meditsiinialase teadustööga.

Sihtasutuse organid on nõukogu ja juhatus. Nõukogu kavandab sihtasutuse tegevust, korraldab sihtasutuse juhtimist ja teostab järelevalvet sihtasutuse tegevuse üle. Nõukogu liikmed määrab asutaja. Juhatus juhib ja esindab sihtasutust, järgides õigusakte ja sihtasutuse nõukogu seaduslikke korraldusi, ning vastutab sihtasutuse tegevuse eest. Sihtasutuse

2 Riigikogus vastu võetud 09.05.2001, RT I 2001, 50, 284.

3 Põhimäärus on vastu võetud Vabariigi Valitsuse 09.10.2008 määrusega nr 149.

4 TTKS § 22 lg 3.

5 Haiglate loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 02.04.2003 määrusega nr 105 vastuvõetud "Haiglavõrgu arengukavas". Sotsiaalministri 19.08.2004 määrusega nr 103 on kehtestatud nõuded eriarstiabi osutavatele haigla liikidele.

6 Sotsiaalministri 21.06.2002 määrusega nr 84 on kinnitatud "Tervishoiutöötajate kvalifikatsiooni omandamisele eelneva ja järgneva koolituse õppebaasiks olevate haiglate, üldarstiabi ja eriarstiabi osutatavate ettevõtjate loetelu ja õppebaasina tegutsemise kord".

struktuuriüksusteks võivad olla kliinikud ja teenistused ning nende koosseisus moodustatavad osakonnad. Nõukogu otsusega võib moodustada muid struktuuriüksusi.

Sihtasutused on asutatud järgnevalt. **Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum** (piirkondlik haigla) asutati 22.12.1998 Eesti Vabariigi, Tartu Ülikooli ja Tartu Linna poolt, riigipoolseks asutajaõiguste teostajaks on sotsiaalministeerium. **Sihtasutus Põhja-Eesti Regionaalhaigla** (piirkondlik haigla) asutati Vabariigi Valitsuse (edaspidi VV) 25.07.2001 korraldusega nr 556, riigipoolseks asutajaõiguste teostajaks on sotsiaalministeerium. **Sihtasutus Pärnu Haigla** (keskhaigla) asutati 21.09.2000 Pärnu Linnavolikogu otsusega nr 72. **Sihtasutus Viljandi Haigla** (üldhaigla) asutati VV 20.12.2001 korraldusega nr 850, riigipoolseks asutajaõiguste teostajaks on sotsiaalministeerium. **Sihtasutus Hiiumaa Haigla** (üldhaigla) on asutatud VV 17.12.2002 korraldusega nr 870, riigipoolseks asutajaõiguste teostajaks määrati Hiiu Maavalitsus. **Kuressaare Haigla Sihtasutus** (üldhaigla) on asutatud Kuressaare Linnavolikogu 27.11.1997 otsusega nr 119. **Sihtasutus Jõgeva Haigla** (kohalik haigla) on asutatud VV 23.10.2002 korraldusega nr 689, riigipoolseks asutajaõiguste teostajaks on Jõgeva Maavalitsus.

2.3 HINDAMISE KÄIK

Hindamise viisid läbi Riigiarhiivi kogumisosakonna inspektor-hindamisvaldkonna juht Külli Niidassoo ja arhivaar-inspektor Kristel Tammik. Hindamise käigus tutvustasid hinnatavate dokumentide ja andmekogude andmete tekkekonteksti ja andsid omapoolse hinnangu neis sisalduva teabe väärtusele Tartu Ülikooli Kliinikumi kantseleiteenistuse direktor Hele Punga ja arhiivindusjuht Silja Tennosaar, Põhja-Eesti Regionaalhaigla asjaajamisteenistuse juhataja Age Leedo ja vastutav arhivaar Elve Ots.

Rahvusarhiivi hindamiskomisjon arutas hindamisega seonduvaid küsimusi 12.03.2015. a koosolekul. Hindamisotsuse kavandit tutvustati haiglatele kirjaga 08.06.2015 nr 5.-9/575.

Hindamise läbiviimisel tehti kindlaks, et haiglate tegevust koordineeritakse suurel määral riiklikul ja/või kohaliku omavalitsuse tasandil. Riigikogu, VV ja sotsiaalministri õigusaktidega reguleeritakse tervishoiu juhtimist, tervishoiuteenuste korraldamist, rahastamist ja järelevalve läbiviimist. Eriarstiabi osutavatele haiglatele kehtivad kohustuslike ja lubatud statsionaarsete ja ambulatoorsete tervishoiuteenuste loetelu, miinimumnõuded vajalike töötajate, aparatuuri ja sisustuse suhtes⁷. Tervishoiuteenuste osutajatena peavad haiglad juhutama mitmetest õigusaktidest, nad on kohustatud järgima nõudeid tervishoiuteenuste kvaliteedi tagamiseks⁸, nõudeid haigla funktsionaalsele arengukavale ja ehitusprojekti meditsiinitehnoloogia osale⁹ jm. Rahvusarhiivi 08.09.2014 hindamisotsusega nr 78 on antud arhiiviväärtus Sotsiaalministeeriumi dokumendisarjadele, mis kajastavad tervishoiupoliitika kavandamise ja elluviimise, tervishoiuteenuste kättesaadavuse korraldamise, nende kvaliteedi ning ohutuse tagamisega seotud tegevusi.

Haigla võib tervishoiuteenuseid osutada vaid riikliku tegevusloa alusel. Tegevusloa omaja koostab ja esitab A-veebi kaudu tervishoiustatistika ja tervishoiualase majandustegevuse aruanded¹⁰, mis on saanud Rahvusarhiivi 05.12.2007 hindamisotsusega nr 685 arhiiviväärtuse.

Tervishoiu rahastamine toimub nii riigieelarvest kui ka valla- ja linnaeelarvest¹¹. Haiglat pidava sihtasutusega sõlmib Eesti Haigekassa (edaspidi Haigekassa) ravi rahastamise lepingu kindlustatutele raviteenuste osutamiseks. Haigekassa juhatause otsusega kinnitatakse: ravi rahastamise lepingu üld- ja lisatingimused koos selle juurde kuuluvate lisadega; ravi rahastamise lepingute planeerimise tegevuskava; ravi rahastamise lepingute sõlmimise kava, kus on toodud lepingute rahaliste lisade koond, mis on aluseks lepingu lõppversioonide allkirjastamiseks jm. Valla- või linnavolikogu otsuse alusel rahastatakse tervishoiuteenuste

7 Sotsiaalministri 19.08.2004 määrus nr 103 "Haigla liikide nõuded".

8 Sotsiaalministri 15.12.2004 määrus nr 128.

9 Sotsiaalministri 31.12.2001 määrus nr 166.

10 Sotsiaalministri 07.12.2012 määrus nr 51 "Tervishoiustatistika ja tervishoiualase majandustegevuse aruannete nõuded, andmete koosseis ning esitamise kord".

11 TTKS § 51.

osutamist kohaliku omavalitsuse eelarvest.¹²

Haigekassa kontrollib tervishoiuteenuste osutajate kliinilise töö kvaliteeti ja koostab alates 2002. aastast kliinilise auditi aruandeid. Lisaks koostab Haigekassa haiglavõrgu arengukava haiglatele suunatud tagasiside aruandeid (esimene 2011. a kohta) ning viib läbi lepingupartnerite rahulolu-uuringuid. Riiklikku järelevalvet tervishoiuteenuste osutajate tegevuse ja nõuetele vastavuse üle teostab Terviseamet. Ravimiamet teeb ekspertiise ravimite kliiniliste uuringute taotlustele, annab loa nende läbiviimiseks ja teostab nende üle kontrolli.

Rahvusarhiivi 12.03.2013 hindamisotsusega nr 15 "Ettevõttereistri, äriregistri, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri ning kommertspandiregistri hindamine arhiiviväärtuse väljaselgitamiseks" on antud arhiiviväärtus haiglate kui sihtasutuste andmetele registrikartoteegis ning avalikele toimikutele, kuhu koondatakse sihtasutuse tegevuse olulised dokumendid: asutamisleping või -otsus, põhikiri ja selle muudatused, majandusaasta aruanne jm.

Rahvusarhiivi 02.01.2014 hindamisotsusega nr 1 on hinnatud arhiiviväärtuslikuks Eesti Teadusinfosüsteemi kuuluvad teadus- ja arendustegevuse alamregistrid, millesse kogutavad andmed annavad ülevaate haiglate töötajate teadustööde tulemuste kohta nii tunnustatud teadusajakirjades ilmunud publikatsioonide, kaitstud teaduskraadide kui ka erinevates teadusprojektides osalemise poole pealt.

Hindamise läbiviimisel jõuti seisukohale, et haiglate tegevust kajastav oluline ja väärtuslik teave säilib arhiiviväärtuslikuna eelpool toodud dokumentides ja andmekogudes. Samas leiti, et lähtuvalt käesolevast Eesti tervishoiukorraldusest ning arvestades rahvastiku tervise arengukavas 2009–2020 esitatud tervishoiusüsteemi arengujooni, mis on sõnastatud dokumendis "Eesti tervishoiu arengusuunad aastani 2020", on piirkondlikud haiglad Eestis juhtivad tervishoiu ja arstiabi osutamise kompetentsikeskused. Eesti tervishoiu arengusuundades rõhutatakse haiglate võrgustumise tähtsust ja sellest tulenevalt nähakse edaspidi SA Tartu Ülikooli Kliinikumi ja SA Põhja-Eesti Regionaalhaiglat kahe peamise eriarstiabi kättesaadavuse eest vastutajana, mis peavad tagama reaalse võimekuse osutada vajalikke eriarstiabi teenuseid üld- ja kohalike haiglate vastutuspiirkondades. Seetõttu on nende haiglate tegevuse käigus loodud dokumentidel suur uurijapotentsiaal Eesti meditsiiniajaloo jaoks.

III HINDAMISOTSUS

Hindamise tulemusena otsustati, et:

3.1 Arhiiviväärtuslikud on SA Tartu Ülikooli Kliinikumi ja SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla järgnevad dokumendisarjad¹³:

(1) Nõukogu koosolekute protokollid ja otsused

(2) Auditikomitee koosoleku protokollid

(3) Juhatuse koosoleku protokollid ja otsused

(4) Struktuuriüksuste aastaaruanded

(5) Tervise- ja tervishoiustatistilised aruanded

Haigla ravitegevuse aruanded, mida ei esitata A-veebi kaudu sotsiaalministri 07.12.2012 määruse nr 51 alusel.

(6) Juhtimis- ja põhitegevusalased koostöölepingud

(7) Juhtimis- ja põhitegevusalased protokollid

---

12 TTKS § 53.

13 Arhiiviväärtuslikud on samuti kõik dokumendi juurde kuuluvad lisad.

Haigla ja ravi üldist juhtimist, planeerimist, korraldamist, aruandlust, analüüsi jmt käsitlevate nõukogude, komiteede, komisjonide, töörühmade koosolekute protokollid. Struktuuriüksuste koosolekute protokollid.

(8) Kliinilise ravitegevuse alased juhendid

Arstlikud, õendustegevusalased jt juhendid (haiglaapteegi juhendid, laborijuhendid, kiiritusravikeskuse juhendid jne).

(9) Auditeerimise aruanded

Siseauditi lõpparuanded. Välisauditi aruanded. Struktuuriüksuste kvaliteediauditi aruanded.

(10) Avalikussuhete dokumendid

Visuaalse identiteedi raamat. Stiiliraamat.

(11) Ravikvaliteedi parandamise dokumendid

Rahulolu-uuringute või küsitluste kokkuvõtted (partnerite, patsientide, klientide, töötajate kohta). Patsientide kaebused, ettepanekud, tänuavaldused. Patsientide tagasiside kokkuvõtted.

(12) Fotod, videod

3.2 Sihtasutuse Viljandi Haigla, Sihtasutuse Hiiumaa Haigla, Sihtasutuse Jõgeva Haigla, Sihtasutuse Pärnu Haigla ja Kuressaare Haigla Sihtasutuse dokumendid¹⁴ ei ole arhiiviväärtuslikud.

IV HINDAMISOTSUSE RAKENDAMINE

Hinnatud dokumentide edaspidiseks haldamiseks lisavad Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum ja Sihtasutus Põhja-Eesti Regionaalhaigla oma dokumentide loetellu ja arhiivi koosseisu ülevaatesse arhiiviväärtuslikuks hinnatud dokumentide juurde märke AV ja dokumentide juurde, mis ei saanud arhiiviväärtust, märke H koos viitega käesolevale otsusele.

Sihtasutus Viljandi Haigla, Sihtasutus Hiiumaa Haigla, Sihtasutus Jõgeva Haigla, Sihtasutus Pärnu Haigla ja Kuressaare Haigla Sihtasutus lisavad oma dokumentide loetellu ja arhiivi koosseisu ülevaatesse hinnatud dokumentide juurde märke H koos viitega käesolevale otsusele. Kuna käesoleva hindamisotsuse järgi puudub nimetatud viie haigla juhtimis- ja põhitegevuse dokumentidel arhiiviväärtus, siis ei ole ka tugifunktsioonide hindamisotsustega hinnatud haiglate dokumendid arhiiviväärtuslikud ega kuulu avalikku arhiivi üleandmisele. Haiglatele kehtib Rahvusarhiivi 02.03.2005 hindamisotsus nr 131, millega on hinnatud enne 01.01.2003 tekkinud isikupõhised meditsiinidokumendid.

Arhiiviväärtuslikuks hinnatud dokumendid kuuluvad üleandmisele Rahvusarhiivi vastavalt arhiivieeskirjale.

Arhiiviväärtuseta dokumentide hävitamine viiakse läbi ja dokumenteeritakse vastavalt arhiivieeskirjale.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanno Vares
hindamiskomisjoni esimees

---

14 Nimetatud haiglates alates 01.01.2003 loodavad isikupõhised meditsiinidokumendid hinnatakse eraldi hindamisotsusega.